

MEGHÍVÓ

A Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport,
valamint a *Magyar Nyelvtudományi Társaság Debreceni Csoportja*
és a *DAB Nyelvészeti Munkabizottsága*
meghívja

a Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport
Bevezetés a társas-kognitív nyelvészetbe c.
bemutakozó előadás-sorozatára (2011. tavaszi félév)

A nemrég alakult Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport 2011 februárjában egy nyitott, nyilvános előadás-sorozatot indít, melynek célja a társas-kognitív nyelvészet alapjainak bemutatása.

A Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport a Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszékének azon oktatóiból és hallgatóiból alakult meg, akik a nyelv társas-kognitív beágyazottságát döntő jelentőségűnek tartják, ezért alapelveiket is egyenesen ebből kiindulva fogalmazzák meg: a nyelvészetnek a kutatócsoport által képviselt iránya nem egy-egy kérdés kiemelt tárgyalását jelenti, hanem egy olyan szemléletmódot, amely meglátásunk szerint a nyelvi vizsgálatok valamennyi területén érvényesíthető lehet.

Sorozatunk egyes előadásai a nyelvtudomány jól ismert témaköreit veszik sorra, így a nyelvújítás és nyelvművelés ügyét, a nyelvrokonság és az ún. nyelvtörténet kérdéseit, továbbá a grammatika hangtani, morfológiai, szintaktikai sajátosságait. Társas-kognitív szemléletünk-ből adódóan a problémák elemzése során megoldásként minden esetben egy olyan egységes, ám az eddigiektől merőben eltérő (a szokásos leírásokhoz és magyarázatokhoz kritikusan viszonyuló) elméleti-módszertani keretet igyekszünk javasolni, amely a nyelv kontextuális beágyazottságából indul ki. A közelítésmódból adódóan a társas-kognitív nyelvészet számos szállal kötődik a laboviánus szociolingvisztikához és a holista kognitív nyelvtudományhoz, miközben más diszciplínák (például a filozófia, a pszichológia, a neurológia, az etológia) eredményeit is hasznosítja.

Az előadás-sorozat a nyelvet mint a beszélőközösség tagjainak csoportos viszonyaitól, illetve az agy/elme tulajdonságaitól meghatározott, kétszintű rendszert mutatja be, ami az ezzel járó relativitás miatt folyton változik és szükségszerűen változatos is: a nyelv elképzelésünk szerint mind társas, mind kognitív értelemben egy fonotaktikai alapú, mintaelvű, dinamikus és heterogén hálóstruktúráként ragadható meg.

Bevezetés a társas-kognitív nyelvészetbe

Előadó: Fehér Krisztina

Helyszín: a Debreceni Egyetem főépülete (Debrecen, Egyetem tér 1.), fszt. 4. terem

Időpont: hétfőnként, 16 órától

1. Anyanyelv és közösség — a nyelv fogalmának klasszikus és modern értelmezése (2011. február 7.)
2. A családfamodell és következményei (2011. február 14.)
3. Az affinitástól a hálókig, avagy a nyelvek filogenezeise (2011. február 21.)
4. A nyelvi folyamatok mechanizmusa: szabályos és analógiás változások? (2011. február 28.)
5. A nyelv ontogenezeise és a standard grammatikák — a hangok és fonémák példája (2011. március 7.)
6. A beszédpercepció és az anyanyelv fonotaxisa (2011. március 21.)
7. Grammatikai hangsorminták: a szótagok és a szó(jelentés) (2011. április 4.)
8. A morfoszintaxis és a prototípusok (2011. április 11.)
9. A nyelv modularizálódó hálógrammatikája (2011. április 18.)

Az előadásokra minden érdeklődőt örömmel lát a Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport, a Magyar Nyelvtudományi Társaság Debreceni Csoportja és a DAB Nyelvészeti Munkabizottsága.

Ez a meghívó egyúttal a Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport első hírlevele. Ha induló előadás-sorozatunk vagy kutatásaink felkeltették érdeklődését, látogasson el honlapunkra (<http://mnytud.arts.unideb.hu/tkny>), és regisztráljon hírlevelünkre (<https://mail.unideb.hu/cgi-bin/mailman/listinfo/tarskogny>), hogy a későbbiekben is értesítést kapjon előadásainkról, publikációinkról.

Debrecen, 2011. január 20.

Kis Tamás
A Társas-Kognitív Nyelvészeti Kutatócsoport
alapító tagjai

Fehér Krisztina

Rácz Anita
A Magyar Nyelvtudo-
mányi Társaság Debreceni
Csoportjának tit-
kára

Csúry István
A DAB Nyelvtudo-
mányi Munkabizottsá-
gának elnöke